

2030 TÜRKİYE'NİN REKABET STRATEJİSİ EYLEM PLANI

ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN
REKABET STRATEJİLERİ

2030 Vizyonu: İnsan Odaklı Rekabet Anlayışı

- 2030 vizyonu kapsamında rekabet anlayışı yalnızca ekonomik büyüme ve verimlilik odaklı değil; insan refahını, sosyal adaleti ve yaşam kalitesini merkeze alan bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Bu anlayışta rekabet gücü; çevresel sürdürülebilirlik, toplumsal kapsayıcılık ve kuşaklar arası sorumluluk ile birlikte değerlendirilmektedir. İnsan odaklı rekabet, ekonomik kazanımların toplumun tüm kesimlerine adil biçimde yansımalarını ve kalkınmanın sosyal boyutunun güçlendirilmesini hedeflemektedir.

2030'a Doğru Türkiye'nin Rekabet Yolculuğu

- ▶ Ulusal politika belgeleri doğrultusunda rekabet stratejilerinin uzun vadeli planlarla uyumlaştırılması
- ▶ Sanayi, enerji ve çevre politikalarının bütüncül bir yaklaşımla ele alınması
- ▶ İnsan kaynağının niteliğini artırmaya yönelik eğitim ve teknoloji yatırımları
- ▶ Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik kapsayıcı rekabet politikaları
- ▶ Kamu-özel sektör iş birlikleriyle sürdürülebilir büyümenin desteklenmesi

2030 Perspektifinde Küresel Rekabet ve İnsan Refahı

- Küresel rekabet ortamı, 2030'a yaklaşırken yalnızca ülkelerin ekonomik performanslarıyla değil; çevreye duyarlılıkları, sosyal politikaları ve insan haklarına verdikleri önemle de şekillenmektedir. İnsan refahını önceleyen ülkeler, uzun vadede daha dayanıklı ve sürdürülebilir rekabet avantajı elde etmektedir. Bu bağlamda Türkiye'nin küresel rekabet stratejisi, ekonomik hedeflerle birlikte sosyal uyum, çevresel sorumluluk ve yaşam kalitesi göstergelerini de dikkate alan bir perspektifle geliştirilmelidir.

2030 İçin Sürdürülebilir ve Adil Rekabet Yaklaşımı

Temel Boyut	2030 Yaklaşımı
Ekonomik	Kaynak verimliliği, yenilikçilik ve katma deęerli üretim
Çevresel	Emisyon azaltımı, döngüsel ekonomi ve yeşil dönüşüm
Sosyal	Gelir adaleti, istihdam kalitesi ve sosyal kapsayıcılık
Kurumsal	şeffaf, katılımcı ve hesap verebilir yönetişim

- Bu yaklaşım, rekabet gücünü artırırken aynı zamanda toplumsal eşitsizlikleri azaltmayı ve çevresel etkileri sınırlamayı amaçlamaktadır. 2030 hedefleri doğrultusunda adil rekabet, ekonomik kazanımların toplumsal faydaya dönüşmesini temel ilke olarak benimsemektedir.

2030 Hedefleri Doğrultusunda İklim Dostu Ekonomi

- Sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik ulusal eylem planlarının uygulanması
- Enerji verimliliğinin rekabet avantajına dönüştürülmesi
- Yenilenebilir enerji yatırımlarının desteklenmesi
- Sanayide düşük karbonlu üretim modellerinin yaygınlaştırılması
- İklim politikalarının ekonomik ve sosyal politikalarla uyumlu hale getirilmesi
- İklim dostu ekonomi anlayışı, 2030 rekabet stratejisinin temel yapı taşlarından biri olarak ele alınmakta ve ekonomik kalkınmanın çevresel sorumlulukla birlikte yürütülmesini hedeflemektedir.

2030'da Yeşil Dönüşüm ve Toplumsal Fayda

- 2030 yeşil dönüşüm yaklaşımı, çevresel sürdürülebilirliği ekonomik ve toplumsal fayda ile birlikte ele alan bütüncül bir anlayışı ifade etmektedir. Bu süreçte karbon salımının azaltılması, doğal kaynakların korunması ve ekosistemlerin güçlendirilmesi hedeflenirken; aynı zamanda istihdam artışı, sağlıklı yaşam koşulları ve sosyal refahın yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Yeşil dönüşüm, yalnızca çevresel bir gereklilik değil, toplumun tüm kesimlerine uzun vadeli fayda sağlayan stratejik bir kalkınma aracı olarak değerlendirilmektedir.

2030 Enerji Verimliliği Stratejileri ve Yaşam Kalitesi

- Enerji kaynaklarının daha etkin ve tasarruflu kullanılması
- Hane halkı enerji maliyetlerinin azaltılması
- Sanayi ve hizmet sektörlerinde verimlilik artışı
- Enerji yoksulluğunun azaltılmasına yönelik sosyal politikalar
- Temiz ve güvenli enerjiye erişimin yaşam kalitesini artırması

2030 Sanayi Politikalarında İnsan ve Teknoloji Dengesi

Odak Alan	2030 Yaklaşımı
İnsan	Nitelikli istihdam, iş sağlığı ve güvenliği, beceri geliştirme
Teknoloji	Dijitalleşme, otomasyon, yenilikçi üretim
Denge	İnsan merkezli teknoloji kullanımı
Amaç	Verimli, adil ve sürdürülebilir sanayi yapısı

- 2030 sanayi politikalarında temel hedef, teknolojik gelişmelerden azami fayda sağlarken insan emeğini ve sosyal boyutu göz ardı etmeyen dengeli bir üretim modelinin oluşturulmasıdır.

Dijitalleşme Sürecinde Akıllı ve Yaşanabilir Kentler

- Dijital altyapıların kent hizmetlerine entegrasyonu
- Akıllı ulaşım sistemleriyle zaman ve enerji tasarrufu
- Çevre dostu ve erişilebilir kentsel çözümler
- Veri temelli karar alma süreçleri
- Kent yaşamında güvenlik, konfor ve katılımın artırılması
- Bu yaklaşım, dijitalleşmenin kent yaşamını kolaylaştıran ve insan refahını artıran bir araç olarak kullanılmasını hedeflemektedir.

Biyoteknoloji Vizyonu ve İnsan Sağlığına Katkı

- ▶ 2030 biyoteknoloji vizyonu, insan sağlığını merkeze alan yenilikçi çözümlerin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını amaçlamaktadır. Sağlık, tarım ve çevre alanlarında biyoteknolojik uygulamaların desteklenmesi; hastalıkların önlenmesi, tedavi süreçlerinin iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır.
- ▶ Bu vizyon, bilimsel ilerlemenin toplumsal faydaya dönüşmesini temel bir hedef olarak benimsemektedir.

Döngüsel Ekonomi Modeli ve Sosyal Sorumluluk

Doğal kaynak kullanımının azaltılması ve yeniden kullanımın teşvik edilmesi

Atıkların ekonomik değere dönüştürülmesi

Üretim ve tüketim süreçlerinde çevresel sorumluluk bilincinin artırılması

Özel sektörün sosyal sorumluluk uygulamalarının güçlendirilmesi

Döngüsel ekonomi yaklaşımının toplumsal farkındalıkla desteklenmesi

2030'da Sürdürülebilir Kalkınma ve Toplumsal Dayanıklılık

2030 sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı, ekonomik gelişmenin çevresel ve sosyal boyutlarla dengeli biçimde ilerlemesini hedeflemektedir.

Bu süreçte toplumsal dayanıklılık, krizlere karşı uyum sağlama kapasitesi, sosyal dayanışma ve kapsayıcı politikalarla güçlendirilmektedir.

Dayanıklı bir toplum yapısı, sürdürülebilir kalkınmanın sürekliliğini sağlayan temel unsurlardan biri olarak değerlendirilmektedir.

Kamu Politikalarında Katılımcı ve Şeffaf Yönetişim

İlke	2030 Yaklaşımı
Katılım	Vatandaş, sivil toplum ve paydaşların karar süreçlerine dahil edilmesi
Şeffaflık	Açık veri, hesap verebilirlik ve bilgiye erişim
Güven	Kamu ile toplum arasında karşılıklı güvenin güçlendirilmesi
Etkinlik	Politika uygulamalarında verimlilik ve izleme

- 2030 yönetim anlayışı, kamu politikalarının toplumsal meşruiyetini artırmayı ve karar alma süreçlerini daha kapsayıcı hale getirmeyi amaçlamaktadır.

- 2030 insan merkezli rekabet eylem planı, ekonomik hedeflerle birlikte çevresel sürdürülebilirlik ve toplumsal refahı bütüncül bir çerçevede ele almaktadır. Planın başarısı; politika uyumu, uygulama kapasitesi ve toplumsal katılım düzeyi ile doğrudan ilişkilidir. Bu değerlendirme, 2030 hedeflerine ulaşmada insan odaklı yaklaşımların stratejik önemini ortaya koymaktadır.

2030 İçin İnsan Merkezli Rekabet Eylem Planının Değerlendirilmesi

KAYNAKÇA

- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Başkanlığı. (2024). *İklim değişikliği azaltım stratejisi ve eylem planı (2024-2030)*. [https://iklim.gov.tr/db/turkce/icerikler/files/%C4%B0klm%20De%C4%9Fi%C5%9Fi%C4%9Fi%20Azalt%C4%B1m%20Stratejisi%20ve%20Eylem%20Plan%C4%B1%20\(2024-2030\).pdf](https://iklim.gov.tr/db/turkce/icerikler/files/%C4%B0klm%20De%C4%9Fi%C5%9Fi%C4%9Fi%20Azalt%C4%B1m%20Stratejisi%20ve%20Eylem%20Plan%C4%B1%20(2024-2030).pdf)
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. (t.y.). *Enerji verimliliği eylem planı*. https://enerjiverimliliği.enerji.gov.tr/template/dist/pdf/Eylem_Planı.pdf
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. (2024). *2024-2030 dönemi strateji ve eylem planı*. <https://webdosya.csb.gov.tr/db/cbs/dokumanlar/2024-2030--8230-93941-20250221102114.pdf>
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2023). *Sanayi ve teknoloji stratejisi 2030*. <https://www.sanayi.gov.tr/assets/img/popup-image/pdf/SanayiTeknolojiStratejisi2030.pdf>
- Alan, Ö. (2025). Türkiye'nin akıllı şehir stratejisi: Ulusal yaklaşım, küresel perspektif ve gelecek vizyonu. *Çevre Şehir ve İklim Dergisi* (Akıllı Şehirler Özel Sayısı), 16-37.
- Bilim, S., & T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (t.y.). *Türkiye biyoteknoloji stratejisi ve eylem planı*.
- Ayturan, Z. C., Dinçbaş, T., & Hasar, H. (2025). Türkiye'nin iklim politikaları ve döngüsel ekonomi. *Çevre Şehir ve İklim Dergisi*, (7), 12-28.
- Güzel, İ. H. (2025). Türkiye'de sürdürülebilir kalkınma: Politika belgeleri üzerinden incelenmesi. *Kent Akademisi*, 18(6), 3890-3912.